

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

13. Donatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

Dominium.

1 Dominium per actum internum transferri non potest, quia hæc translatio per traditionem fit, *lib. 1. disp. 3. nu. 3.*

Donatio.

1 Donata à consanguineis coniugum, & ab amicis illorum parificantur, *lib. 6. disp. 26. n. 2.* Quando donatur vtrique coniugi ab extraneo, nec alterius contemplatione, est donum diuidendum, *nu. 3.* Idem si donetur vtrique ab æquè consanguineis vtriusque, *ibid.* Quando donans est consanguineus solus coniugis donatarij, aut amicus, soli donata acquiritur donum, *nu. 4.* Idem quando est æquè vtriusque consanguineus, *nu. 5.* Idem quando alter coniux consanguineus donantis nõ est causa proxima illius donationis, *nu. 6.* Idẽ quando coniugis donatarij extant benemerita erga alterius coniugis consanguineum donantem, *n. 7.* Secus si benemerita sint collata de cõmunibus bonis, *ibi.* Quando solius mariti extant merita erga donatam vxori, acquiritur ea donatio soli marito, *nu. 8.* Et semper standum est voluntati donantis, si de illa constat, *nu. 9.* Donata à consanguineis viri vxori, censentur donata viro. Item donata à cõsanguineis vxoris viro, censentur donata vxori, licet donatio fiat à consanguineis alterius vtrique coniugi. Nisi contraria loci sit consuetudo, vel donans sit Princeps, vel Augusta. Item, si fuerit res donata solum apta coniugi, cui donatur, siue sit

indifferens, semper censetur donata coniugi, cuius contemplatione donatur, nisi fuerit mortuus, cuius contemplatione fit donatio, *ibid. à num. 10. vsque ad 16.* Vir ratam habens consanguinei donationem, non censetur donare illam vxori, & ita non confirmari morte viri, *nu. 19.* Item donata à consanguineis sponsi sponsæ, vel è contra ante consummatum matrimonium, non sunt sponsalitia largitas, & ita minimè acquiruntur per osculum, vel copulam, *num. 22.* Et ista donatio semper habet tacitam conditionem v. g. si matrimonium sequatur, *ibid. num. 23.*

2. Donatio inter coniuges, vel sponfos, quædam est simplex, quædam verò ob causâ. Illa, quæ ex mera donantis liberalitate proficiscitur, hæc verò, quæ non merè liberaliter, sed ob aliquam causam fit, & est triplex. Quædam sponsalitia largitas, de qua videnda litera L. in ipso verbo, & alia Arrha, de qua eodem verbo dictum manet supra; & alia donatio propter nuptias, vel ante illas, de qua hic, *li. 6. disp. 1. num. 1.*

3. Donatio simplex inter virum & vxorem non est valida, quatenus ad libitum potest reuocari à donante. Donatarius tamen non tenetur illam restituere statim, licèt fiat ante consummatum matrimonium receptasque Ecclesiæ benedictiones. Idem si fiat ante contractum matrimonium, dilato effectu in tempus matrimonij contracti. Idem si fiat donatio per
inter-

interpositas personas; & licet diu coniuges separati habitauerint. Idem de donatione facta à socero nurui. Cæteri autem contractus inter coniuges valent, vt venditio, legatū, &c. *lib. 6. disp. 1. à nu. 2. vsque ad 11.*

4 Donatio inter coniuges putatiuos utroque sciente nullitatem matrimonij, valida est in foro conscientie, donec applicetur per iudicē filco perenti. Si tamen solus coniux donans, vel legans, sciat nullitatem matrimonij, tunc valet in utroque foro. Secus dicendum, quando donator erat in bona fide, donatarius minimè, vel quando uterque inscius nullitatis putabat matrimonium valere, *l. 6. tota disp. 2.*

5 Donatio inter coniuges valet facta inter Imperatorem, & Imperatricē; Regem, & Reginam, & inter omnes Principes superiorē nō recognoscentes. Idem quando donatarius nō fit ditior, licet donans reddatur pauperior, & vice versa. Idē quando donatur in tempus soluti matrimonij. Idem quādo vxor donat viro causa honoris, vel dignitatis adipiscēdæ, gratia ludorū autoritate publica præparandorū, causa studiorū, vel licētiæ, aut doctoratus obtinēdi, causa malitię, vel nobilitatis. Idē quādo vir remittit dotē, vel partem eius promittit, vel remittēs vsuras dotis nō solutę, de quarū solutione conuentū erat, vel donās vxori quid annuū ad alimēta, non excedēs fructus dotis. Itē quādo causa exilij coniuges sibi donant. Idem quando alteruter coniux utitur seruis, anima-

libus, & vestibus alterutrius, vel in eius ædibus gratis habitat. Vltimò quando donatio est remuneratoria, *lib. 6. tota disp. 3.*

6 Donatio inter coniuges, ex qua donans non redditur pauperior, licet donatarius fiat ditior, est valida. Idem si legans, aut donans causâ mortis coniugi, roget ille, vt leget, aut donet illud alteri coniugi. Item quando cõiux donat coniugi rem alienam, vel ea, quæ prodigè consumpturus erat, vel fructus ex prædio percipiendos. Secus, si vir donet rem vxoris, vel è contra ea promittente, vel donante viro, *l. 6. disp. 4. à n. 1. vsque ad 6.*

7 Donatio dotis, quam vxor, cõstante matrimonio, viro constituit, valida est. Vir tamè constante matrimonio vel ante referendo se ad tempus contracti matrimonij dotans vxorem, non valet. Secus, quando vir exceditur ab vxore, nobilitate, vel ætate, compensata nobilitate cum diuitijs. Et hæc donatio facta vxori causa huius excessus, non gaudet privilegijs dotis. Item valida est dos, quam facit deflorator defloratæ, ducendo illam vxorem. Etiam quando dispensatur cum clausula dotandi eam. Et quando est consuetudo dotandi. Et quando est pro bono pacis inter consanguineos viri, & vxoris, verbi gratia ratione conciliandi discordias, *l. 8. tota disp. 7.*

8 Donatio inter coniuges causa mortis valida est, sed non transfertur dominiũ etiã traditione sequuta. Item valet, si mutuò sibi do-

nent eâ lege, vt alterius obitu superstes ipsius bona habeat, dum vitâ fruatur. Nec ad valorem donationis requiritur traditio. Tamen confirmatur hæc donatio quoad dominium, deportatione viri donantis; licet vir reuocare possit, dum vixerit. Et hæc donatio retrahitur quoad fructus perceptos ad tempus donationis factæ, & traditionis sequuta, non vero quoad dominium. Tamen non valet, adiecto pacto de non reuocando, *libr. 6. tota disp. 10.*

9 Donatio inter coniuges inualida firmatur iuramento, sine donans præmoriatur, siue non, aut interueniat traditio vera, vel ficta, & iuramentum debet esse de futuro: secus de præsentis, vel de præterito. Homagio, vulgò (pleto, ou menage) non firmatur iuramento, *l. 6. tota disp. 11.*

10 Donatio præsumpta confurgens ex confessione facta per virum dotis receptæ ab vxore, confirmatur iuramento de futuro: secus de præterito, vel præsentis, *l. 6. tota disp. 12.*

11 Donatio inter coniuges contra prius non donandi iuramentum facta, non firmatur iuramento, licet ille, cum quo contrahitur, ignorasset prius iuramentum, *libr. 6. tota disputat. 13.*

12 Donatio inualida inter coniuges confirmatur morte naturali donatoris, vel accidentali gladij. Idem de donatione facta ante matrimonium collata in matrimonij tempus,

quatenus non præiudicat legitimæ ascendentium, vel descendantium, quæ non est propriè legatum. Prima conditio requisita, ut confirmetur morte, est traditio rei donatæ in quocunque tempore vitæ donantis, vel aliquid habes vim traditionis veræ, vel fictæ, ut confessio dotis receptæ, facta à viro, constante matrimonio, vel retentio usus fructus, & similiter, quando vxor erit debitor mariti, & animo donandi remittit, vel si tradat donans donatio rei instrumenta, vel conficiat instrumentum rei donatæ, vel si faciat transferri rem sibi debitam in vxorem per se, vel per alium. Secunda conditio est, ut prius decedat donans, & in dubio, an prius obierit, firmatur. Tertia est, ut non excedat donatio quingentos aureos absque insinuatione, & quando excedit, solus excessus non confirmatur. Quarta est, ut donans in eadem voluntate permaneat vsque ad mortem, nec tacitè, nec expressè reuocans, *lib. 6. tota disp. 14.*

13. Ut dicatur donatio reuocata; requiritur euidenter constare de reuocatione. At non requiritur reuocatio traditionis. Item censetur reuocata tacitè per alienationem, pignorationem, etiam generalem, & per specialem hypothecationem rei donatæ. Item per specialem institutionem rei donatæ: secus per generalem. Item per legationem illorum, quæ donauerat, utens verbis legati. Etiam per diuortium postea sequutum, vel per adulterium, aut luxu-

rio

riolum osculum. Item si permittat palpari mammillas, vel si probetur fuisse in balneo cum alio viro, vel si pernoctauit absque causa extra domum. Item per graues, & non leues inimicitias superuenientes, quamuis donans codicillum faciens non reuocet, & inimicitia culpâ donantis ortâ sint. Tamen donatio cõfurgens ex confessione dotis receptæ facta per virum constante matrimonio, non censetur reuocata confessione. Secus dicendum alienatione factâ ipsius rei donatæ, *l. 6. tota disp. 15.*

14 Donatio inualida inter coniuges confirmatur morte civili, quâ vir donans in exilium mittitur, vel efficitur seruus pœnæ, non verò hominis. Si tamen vxor est donans, non confirmabitur simili morte civili vxoris. Item confirmatur professione cõiugis donâtis, siue ante matrimonium consummatum, siue post facta legitimè de licentia vxoris in religione incapaci possidendi bona in communi. Secus dicendum de facta in religione capaci ad possidenda bona in communi, tunc enim poterit reuocare, dum vixerit, *l. 6. tota disp. 17.*

15 Donatio inualida inter coniuges morte confirmatâ retrahatur, non quoad dominium, sed quoad fructus perceptos tantû à tempore traditionis. Itē non retrahitur quoad fructus, ex excessu perceptos, si fortè donatio excedit legitimam summâ, nec insinuata fuit. Nec potest hæc donatio morte cõfirmata ante confirmationem vsu capi, & transfertur dominium.

num.

nium talis donationis à tempore mortis, nulla spectata hæreditatis aditione. Et hæc donatio reuocata, aut morte non confirmata, retrotrahitur quoad solos fructus naturales, illosque tantum tenetur coniux donatarius restituere, & fructus industriales sibi comparat, nec ad comparandum eos requiritur bona fides; & donatio confirmata morte retrotrahitur quoad omnes fructus tam naturales quam industriales, *l. 6. tota disp. 6.*

16 Donatio remuneratoria, quæ verè & propriè talis est, nec dicitur donatio simplex, non exigit merita ex iustitiæ lege mercedem poscentia: sed sufficiunt ea merita, quæ virum honestum & probum deceat remunerare, obligentque lege gratitudinis ad antidota. Nec requiritur in donatione exprimi ob bene merita fieri, sed sufficit probare, merita præcessisse, etsi merita non sint aliàs debita, & sint insignia, & donatio meritis æquipolleat. Et si ea excedat, in eo excessu est donatio simplex. Tamen qualiter hæc merita debeant æquipollere, arbitrio prudentis relinquitur, attenda donantis qualitate, an sit diues, an pauper. Et hæc donatio remuneratoria valet inter coniuges. Et si vxor ante matrimonium sine spe matrimonij donet viro, potest vir matrimonio sequuto remunerare, *lib. 6. d. 6. à n. 1. vsque ad 11.*

17 Donatio remuneratoria, quando non est debita lege iustitiæ, non minuit legitimas ascendentium, & descendentium, sed extrahitur

hatur de ea parte, de qua donans potest liberè disponere. Et in Castella, si fiat filio, computatur in tertia, & quinta bonorum parentum portione, *l. 6. disp. 36. à nu. 2. vsque ad 5.* Et donatio remuneratoria non reuocatur natiuitate filiorum, nec quando donans cogitabat de illis, *l. 6. disp. 36. nu. 16.*

18 Donationes minutas, & eleemosynas factas prudèter à parentib. pro modo substantiæ, & qualitate personæ, & quas his artētis postulat recta ratio, atq; bonorū administratio fieri, nō tenetur ad parentes cōputare in quinta bonorū parte, sed pertinet ad sūper ordinarios, & ad bonorū administrationem. Secūs si limites prudentiæ, & huius recte administrationis excedant, licet fiant alicui ex filijs, *libr. 6. disp. 36. à nu. 8. vsque ad 11.* Et in dubio, & quoties alia coniectura capi potest, non præsumitur donatio, *l. 6. disp. 25. nu. 10.*

19 Donatio propter nuptias, vel ante nuptias, non est in vsu hodie. Successerunt loco illius Arrhæ. Diffinitur tamen donatio sic: est id quod confertur à viro, vel ab alio ipsius loco pro matrimonij oneribus ad similitudinem dotis, quæ confertur viro per vxorem, & sic appellatur dos, *l. 6. disp. 1. nu. 1.*

Dos.

1 Dos promissa seruienti fœminæ, cum cōditione seruiendi honestè, debetur, si ancilla stuprum admisit maior 25. annis transactis nouem annis seruitij, *l. 4. disp. 24. nu. 12.*